

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal

A regionális innovációs rendszer kialakítása

Dr. Lippényi Tivadar

2004. április

Készítette:

Dr. Lippényi Tivadar

Dr. habil. Imre József

Kleinheincz Ferenc

Sziklai Katalin

Tartalomjegyzék

A regionális innovációs rendszer kialakítása	3
1. Előzmények, általános megfontolások	3
2. A regionális innováció hazai és európai jellemzői	4
2.1. A regionális innováció hazai helyzete.....	4
2.2. A Nemzeti Fejlesztési Terv regionális stratégiája innovációs célkitűzése:.....	5
Az innováció térbeli terjedésének elősegítése.....	5
2.3. Európai Uniós gyakorlat.....	7
3. Stratégiai alapelvek.....	9
4. A regionális innováció intézményrendszere	12
4.1. A regionális innovációs rendszer strukturális jellemzői:	12
4.2. Regionális Innovációs Ügynökség.....	14
4.3. Tudásközpontok	16
4.4 Hídképző intézmények fejlesztésének ösztönzése	20
5. Regionális innovációs hálózatok kialakítása és működtetése	20
6. a regionális innovációs eszközrendszer kialakítása.....	21
6.1. Információs szolgáltatások.....	21
6.2. Mikro- és KKV ösztönzők fejlesztése.....	22
7. Az innováció társadalmasítása	22
8. Feladat- és forrástérkép	23
Az NKTH feladatai az innováció regionális rendszerének fejlesztésében:.....	23
Mellékletek:	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

A regionális innovációs rendszer kialakítása

1. ELŐZMÉNYEK, ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

A magyar innovációpolitika 2002-2003 során megújult. A kormányzat jelentős változásokat kezdeményezett az innováció kormányzati struktúrájának és finanszírozási rendszerének átalakítása, valamint az innováció törvényi feltételeinek biztosítása érdekében, és megkezdődött az innováció nemzeti rendszerének kialakítása. A változtatás célja: **Az innováció gazdasági hasznosulásának elősegítése.**

A megoldandó feladatok:

- a tudás-transzferben szerepet játszó intézmények fejlesztésének ösztönzése,
- az innovációban érdekelt intézmények és vállalkozások együttműködésének segítése, a rendszerelemek közötti tudásáramlás elősegítése,
- az innováció regionális intézményeinek rendszerszerű fejlesztése, a régiók tudásalapú felzárkóztatása,
- A régiós vállalatok – elsősorban a KKV-k – innovációs képességének és tevékenységének ösztönzése, új technológia-intenzív vállalkozások létrejöttének támogatása.

Ezek a megoldandó feladatok összhangban állnak az Európai Unió állam- és kormányfői által 2000-ben, Lisszabonban megfogalmazott célkitűzéssel. A célkitűzések arra irányultak, hogy az EU gazdasága az évtized végéig a világ legversenyképesebb és legdinamikusabban növekvő, tudás-alapú gazdasága legyen. Hangsúlyozták az innovációnak, mint a versenyképesség egyik fő forrásának fontosságát, valamint kulcsszerepét a gazdasági növekedés előremozdításában. Reagálásul a Lisszabonban által meghirdetett célokra, a Közösség öt, az innováció előmozdításával kapcsolatos célkitűzésben határozta meg a konkrét folyamatokat, valamint az ezek végrehajtására vonatkozó menetrendet. Ezek: az innovációs politikák összehangolása, innovációbarát szabályzók, működési keretek megteremtése, az innovatív vállalatok létrehozásának és növekedésének ösztönzése, fejlesztési súlypontok kialakítása az innovációs rendszerben, valamint az innovációra nyitott társadalom formálása.

2. A REGIONÁLIS INNOVÁCIÓ HAZAI ÉS EURÓPAI JELLEMZŐI

2.1. A regionális innováció hazai helyzete

A nemzeti innovációs rendszer elemei területileg egyenlőtlenül fejlettek, a vidéki egyetemi központok sem tudják ellensúlyozni a főváros egyértelmű túlsúlyát. A hazai régiók innovációs és kutatási kapacitásai között jelentős eltérések fedezhetők fel, ami elsősorban a befektetések és az egyetemi városok (pl. Debrecen, Miskolc, Szeged, Pécs, Győr, Veszprém) eltérő elhelyezkedéséből adódik. Az ország északnyugati negyede sikerrel vonzotta a működő tőkét és az importált technológiák révén innovációs helyzete jó, a K+F kapacitások gyengesége miatt mégis kevés a saját kutatásra épülő innováció. A főváros, valamint az alacsony innovációs kapacitású keleti országrész nagyobb egyetemi városai jelentős kutatóközpontokkal rendelkeznek, de ezek az intézmények – a fővárost kivéve - eddig még nem tudtak a régiók igazi innovációs központjává válni. A kutatók számának területi megoszlása is rámutat Budapestnek a kutatás-fejlesztésben és innovációban betöltött központi szerepére (a teljes időre átszámított kutatók-fejlesztők 61,8 %-a Budapesten dolgozik).

A nemzeti innovációs rendszer hiányosságai kedvezőtlenül hatnak az egész nemzetgazdaság versenyképességére. A kutató-fejlesztő intézményeket, valamint a vállalatokat országosan, regionálisan és helyben összekapcsoló, az együttműködés szervezeti kereteit megteremtő intézményi, hálózati struktúrák (innovációs centrumok, technológiai transzferközpontok, technológiai inkubátorházak) hiányoznak vagy gyengén fejlettek. Alig létezik szakembercsere a költségvetési kutatóhelyek és a vállalatok között, és a sikeres kutatói (egyetemi vagy akadémiai) karriernek nem feltétele az, hogy valaki élete során akár egy napot is dolgozzon vállalatnál. A versenyképességet alapvetően meghatározó KKV-k innovációs képessége az elmaradott régiókban különösen gyenge.

A K+F ráfordítások területi eloszlása is rendkívül egyenlőtlen, hiszen 2002-ben 64,8%-a Budapesthez kötődött (Közép-Magyarország: 69,6 %, Közép-Dunántúl: 6,7 %, Nyugat-Dunántúl: 3,2 %, Dél-Dunántúl: 3,7 %, Észak-Magyarország: 2,2 %, Észak-Alföld: 6,8 %, Dél-Alföld: 7,8 %). Az utóbbi években már megjelentek a széleskörű kooperáción alapuló, integráló jellegű akciók, például a csak kooperációban végezhető Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok, valamint a Kooperációs Kutatóközpontok. Támogatási rendszerünk az elmúlt években fokozatosan egyre nagyobb hangsúlyt helyezett az együttműködésben

végrehajtott kutatási tevékenységek támogatására. A regionális dimenzió a K+F támogatási rendszerben nem jelent meg kellő súllyal.

Összegezve a fentieket az alábbi regionális innovációs rendszer-hiányosságok jellemzik a magyar régiókat:

- A lakossági létszamarányokat, az egyetemi férőhelyeket számba véve túlzott Budapest-centrikusság, ami egyrészt a régiók versenyképességének leszakadását jelenti, másrészt akadályozza a gazdasági egyenlőtlenségek csökkentésére irányuló erőfeszítéseket.
- A gazdasági fejlődés GDP-vel mért eredményei elsősorban nem a magasabb szellemi hozzáadott értéken alapuló innovációs eredményeknek, hanem a külföldi befektetések rövidtávú konjunkturális hatásainak köszönhető. (Ezt példázza, hogy a külföldi befektetések kedvelt dunántúli régióinak kutatás-fejlesztési, innovációs teljesítménye lényegesen elmarad pl. a Dél-Alföldről.)
- Az innovációs vállalkozásfejlesztő szervezetek, innovációs hídképző intézmények hiánya elsősorban a régiókban érezteti hatását. A tudás- és technológia gyenge terjedéséből következően a jelentősebb kutatóhelyek tudományos eredményei nem tudnak a régióban termék- és szolgáltatás-innovációkban megjelenni.
- Nem alakultak ki a kutatóhelyeket és a régió vállalkozásait összekapcsoló hálózatok, regionális fürtösödések (idegen szóval klaszterek).
- A regionális gazdaságfejlesztés, a munkahelyteremtés, a régiók versenyképességét meghatározó kis- és középvállalatok innovációs képessége különösen gyenge.
- Kevés az újonnan alakuló technológia-intenzív vállalkozás, igen kevés spin-off jellegű vállalkozás alapul az egyetemek, a kutató intézetek eredményein.

A regionális innováció folyamatok - régióként különböző fejlettségi szinten - az utóbbi néhány évben mérsékelt ütemű, de kedvező irányú változást mutattak. ... (EU támogatás, stb....)

2.2. A Nemzeti Fejlesztési Terv regionális stratégiája innovációs célkitűzése:

Az innováció térbeli terjedésének elősegítése

A *hazai területfejlesztési politika hosszú távú stratégiai céljait* és irányelveit, a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvényben előírtak alapján az **Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK)** határozza meg, melyek a következők:

- Kiegyensúlyozottabb térbeli szerkezet kialakítása
- **Az innováció térbeli terjedésének elősegítése**
- A különböző természeti és földrajzi adottságú térségekben az erőforrások fenntartható hasznosítását biztosító fejlesztéspolitika kialakítása
- Az ország térségeinek bekapcsolása Európa térszerkezetébe

A Nemzeti Fejlesztési Terv, valamint a Közösségi Támogatási Keret célrendszere és tartalma a hazai területfejlesztési politika hosszú távú stratégiai céljainak figyelembe vételével került kialakításra. A KTK kiemelten kezeli a területi fejlettségi különbségek mérséklését, melyhez minden operatív programnak hozzá kell járulni. Területi jellegéből adódóan a Regionális Fejlesztés Operatív Program a KTK mind a négy specifikus céljának eléréséhez hozzájárul, különösen segíti azonban a *Kiegyensúlyozott területi fejlődés* cél elérését, a KTK *Regionális és helyi potenciál erősítését* szolgáló prioritásának megvalósításán keresztül.

Magyarország az 1990-es években, a piacgazdaságra való áttérés folyamatában egyre erőteljesebben kapcsolódott be a világgazdasági folyamatokba. A Magyarországon tevékenykedő vállalkozások egyre modernebb technológiát, termelési eljárásokat és menedzsment módszereket alkalmaznak. Ez a folyamat ugyanakkor a regionális tagoltságban erős különbségeket teremt, mivel a fejlesztések szorosan összefüggnek a külföldi tőke beáramlásával, ezért döntően az ország azon részében, így Közép-Magyarországon és az észak-nyugat dunántúli térségben vannak jelen, ahol a külföldi tőke jelenléte erőteljes. A térbeli különbségek csökkentése érdekében az új fejlesztések, modern műszaki megoldások fogadásának feltételeit országszerte meg kell teremteni, ami szükségessé teszi a munkavállalók képzettségi szintjének fejlesztését. Ennek érdekében kiemelt feladat a képzési, átképzési programok támogatása, az oktatási és a gazdasági szféra közötti kapcsolatrendszer erősítése. Ezzel párhuzamosan szükség van a vállalkozások működési, termelési és termékfejlesztési folyamatainak javítására.

A vállalkozások fejlődését és fejlesztéseit nagyban segítheti a jó alapokkal rendelkező hazai kutató és tudományos bázis. A gazdasági fejlődés támogatására képes tudományos központok azonban elsősorban Budapesten koncentrálnak, az innovációs folyamatok tekintetében ma még a legnagyobb vidéki egyetemi és gazdasági központok sem tekinthetők a főváros igazi ellensúlyának. Az egyenlőtlenségek megszüntetése céljából az innováció térbeli terjedésének elősegítése nemzeti érdek. Ennek elősegítése érdekében ösztönözni kell a kutatási és

fejlesztési tevékenységet, valamint az annak decentralizálására irányuló törekvéseket. A megfelelő szellemi és termelési háttérrel rendelkező településeken ki kell alakítani az innováció intézményes feltételeit. A gazdaságban jelentősen nő a tudás, a technológia, valamint az információ szerepe. Ez a szerep azonban csak akkor érvényesül, ha a kutatás-fejlesztés eredményei gyorsan eljutnak a vállalati szféra szereplőjéhez. Javítani kell tehát a kommunikációs kapcsolatokat a szellemi és termelési központok, illetve térségeik között a technológiai transzferközpontok, innovációs centrumok, ipari parkok, továbbá ezek hálózatainak fejlesztése révén.

A stratégiai irány az ország gazdasági versenyképességének javítása és a társadalmi-gazdasági kohézió erősítése felé mutat.

2.3. Európai Unió gyakorlat

Az innováció-orientált **regionális fejlesztés az egész Európai Unióra vonatkozóan stratégiai jelentőségű.** Az EU átlagos teljesítménye – a fő mérőszámok, például az üzleti szféra K+F ráfordításai szerint – még mindig nem éri el az Egyesült Államokét, és az Európai Unión belüli innovációs teljesítmények rendkívüli különbségeket mutatnak. Az eredményes gyakorlati tapasztalatok cseréje, valamint a tudás- és technológaitranszfer a régiók között meghatározó jelentőségű, mivel ez teszi lehetővé a kevésbé fejlett régiók gyors ütemű fejlődését, melyre pusztán önerőből nem lennének képesek. Az **Európai Innovációs Régiók (IRE) hálózata** biztosítja az európai régiók számára a gyakorlati tapasztalatok cseréjét, valamint a legjobb módszerekhez való hozzáférést az innovációs politikák megfogalmazásában és végrehajtásában. A Bizottság Vállalkozási és Regionális Politikai Főigazgatóságai 1994-től támogatja ezt a kezdeményezést. Az IRE a csatlakozó országokban is megkezdte tevékenységét, és már 27 ország több mint 200 régióját tudhatja tagjai között. **A régiókat a regionális hatóságok, fejlesztési ügynökségek, üzleti szakemberek, egyetemek és kutatóintézetek konzorciumai képviselik.**

A Bizottság Regionális Politikai Főigazgatósága több Innovációs Akcióprogram sorozatot gondoz, próbaprojekteket indított el a technológiai innováció, e-Európa és regionális identitás területeken.

A **Regionális Innovációs Obszervatórium (RINNO)** a regionális innováció legjobb módszereit bemutató on-line könyvtár, mely kiemelten foglalkozik az innovációs

tevékenységekkel a KKV-knál. Hasonlóan az Európai Innovációs Régiók hálózathoz a RINNO-t is a Bizottság Vállalkozási és Regionális Politikai Főigazgatóságai hozták létre. A RINNO hozzáférési lehetőséget biztosít más régiók sikeres fejlesztési tapasztalataihoz, folyamatos információkat nyújtva a többi régió számára. A RINNO három adatbázisból épül fel:

- regionális információs adatbázis az Európában alkalmazott különböző innovációs fejlesztési gyakorlatokról,
- kiválósági példákat bemutató esettanulmányok adatbázisa,
- gyakorlati segítség adatbázisa a regionális innováció fejlesztésének témaköreivel kapcsolatosan.

A PAXIS (innovatív, újonnan alakult cégek kiválósági próba akciója) elindításának célja elsősorban a kiváló gyakorlati alkalmazások meghatározása, felismerése és átfogó vizsgálata, valamint Európa-szintű elterjesztése volt, az újonnan alakult high-tech és spin-off cégek relációjában. A PAXIS:

Öt hálózatot foglal magába, melyek 22 régiót és nagyvárost fűznek fel. Olyan régiókról és városokról van szó, melyek kiválóan teljesítettek megosztott tematikus és szektorális projekteket.

- Speciális projekteket mutat be, melyeket egyetemek, állami hivatalok és kutatóintézetek alkotta konzorciumok vittek véghez, a kiválósági példák sikeres és hatékony elterjesztésével kapcsolatban.
- Mérőszámokat határoz meg, melyek segítik a gyakorlati alkalmazók és a politikai döntéshozók közti eredményes egyeztetést

A **Gate2Growth** egy egész Európára kiterjedő kezdeményezés, melynek célja a befektetők és szolgáltatók nyújtott információcseréjének elősegítése, és aminek az alábbi speciális hálózatok alkotják részeit:

- Korai szakaszban lévő kockázati-tőke vállalkozások (I-TecNet)
- Technológiai Inkubátor menedzserek (Incubator Forum)
- IPR Menedzserek és iparági összekötők (ProTon Europe)
- innováció tudomány és vállalkozói trénerok (Finance Academia)

A Gate2Growth a fentiekben felsorolt csoportszemináriumokkal áll rendelkezésre, valamint eszközöket és erőforrásokat, illetve a fejlesztésben való szakmai közreműködést biztosít.

Az előbbiekkal összhangban komplex szolgáltatáscsomagokat is nyújt a vállalkozók számára.

A 2001 novemberében elindított **Üzleti Inkubátor Adatbázis** több mint 600, az EU-ban és a csatlakozó országokban található Üzleti Inkubátorok adatait tartalmazza, beleértve a Business and Innovation Centre (BIC) hálózat tagjait is.

Az adatbázisban lévő rekordok megmutatják az adott inkubátor működési területeit, valamint elérhetőségét, közvetlen linkkel az inkubátor saját weboldalára. Azzal a céllal hozták létre, hogy segítse az újonnan alakult vállalkozásokat a vállalkozási ötleteiknek leginkább megfelelő inkubátor kiválasztásában, valamint, hogy elősegítse az inkubátorok közti hálózatépítést. Segítségére van továbbá az államigazgatásnak is, egyértelműen meghatározva egy-egy inkubátor pontos helyét és adatait.

A hagyományos iparágakban és a nagy múltú vállalatoknál egyaránt találkozhatunk innovációs tevékenységekkel, de az új technológiákat alkalmazó vállalkozásoknál az innovációé a főszerep. Ezek a cégek többnyire **nagy kockázatú egyéni vállalkozói tőkebefektetésekkel alakultak meg, vagy spin-off vállalkozások**, melyek nagy társaságokból vagy kutatóintézetekből váltak ki. Közülük sok megmaradt KKV-szinten, vagy tönkre is ment, de akik sikereket értek el, azoknak a sikere igen jelentős. A legfontosabb fejlődésüket gátló tényezőnek a kockázatos befektetésekhez való európai hozzáállás tekinthető. Ezek az új szellemben fogant vállalkozások csak a szükségtelen szabályzók egyszerűsítése és megszüntetése után fejlődhetnek tovább, ugyanakkor a pénzügyi támogatásokhoz való hozzáférésük is kulcsfontosságú.

3. STRATÉGIAI ALAPELVEK

A regionális innovációs stratégia kialakítására a gazdaság hatékony működtetése érdekében van szükség. A regionális innovációs stratégiának épülnie kell a régió területfejlesztési stratégiájára, hiszen számos közös elemük egymást erősíti, s csak együtt – a területi folyamatok részeseiként – érvényesülhetnek valóban hatékonyan. A közös elemek:

- a humán erőforrások fejlesztése,
- a gazdaság infrastruktúrájának, intézményeinek fejlesztése, illetve telepítése és funkcióinak átalakítása,
- a térségen belüli gazdasági együttműködések élénkítése,
- a gazdaság versenyképességének fokozása,
- a régió fenntartható fejlődésének, a környezet védelmének segítése,

- a régióspecifikus erőforrások hasznosítása.

A **regionalitás** olyan kihívás, amely sok évtizedes, megkövült vezetési (államigazgatási) gyakorlat feladását, a döntési kompetenciák alsóbb szintekre való delegálását, a civil, a nonprofit szervezetek érdemi bekapcsolását igényli az országos és helyi döntési folyamatokba. Ahhoz, hogy **az állampolgárok, a vállalkozók és a vállalkozások mind szélesebb körben tudják érvényesíteni akaratukat, szükséges, hogy az állam segítse mozgásterük kiszélesítését, kezdeményezéseik sikerességét.** Ez a felfogás (a „szubszidiaritás”) a társadalom megújulásának, a tudásvezérelt gazdaság, a tudásalapú társadalom megteremtésének feltétele, amely egyben a versenyképesség kulcstényezője. A régiók versenyképességét növeljük a tudás-alapú gazdaság kihívásainak való megfelelés biztosításával, a régió magasabb hozzáadott-értékű munkahelyeinek létrehozásának ösztönzésével.

Halaszthatatlan feladat az innováció regionális irányítási szintjeinek kiépítése, s az, hogy mind a nemzetközi, mind a hazai források rendelkezésre álljanak az egyes régiók fejlesztéséhez, a szellemi bázis bekapcsolásához, a megújulást szolgáló helyi gazdasági erőfeszítések sikerre viteléhez, A helyi erőforrások hatékony kihasználásához.

Az NKTH feladata, hogy a régiók innovációs sajátosságait is figyelembe véve javaslatot tegyen a K+F és innovációs eszköz- és intézményrendszer koncepciójának, konstrukciójának kialakítására és hatékony együttműködésre alapozva vegyen részt a regionális fejlesztési programok kidolgozásában és megvalósításában.

A régiók nem azonos fejlettségi szintűek. A regionális innovációpolitilának egyaránt vállalnia kell a hátránnyal rendelkező régiók felzárkóztatásának, valamint a fejlett innovációs potenciállal bíró régiók kitörési lehetőségeinek, nemzetközi versenyképességének elősegítését.

A kevésbé fejlett régiók technológiai elmaradásának okai - az EU tapasztalatai alapján - a következők:

- Innováció-szükséglet regionális elemzésének hiánya
- Közvetítő intézmények hiánya
- Fejletlen pénzügyi rendszer – alkalmatlan, bürokratikus, hiányos, lassú
- A dinamikus üzleti szolgáltatók hiánya

- Az állami és a magánszféra, a felsőoktatás és a gazdaság közötti együttműködés, valamint a kooperációra hajlandó vállalkezési kultúra hiánya a régióban
- A hagyományos iparágakra és a helyi értékesítésre koncentráló vállalkozások dominanciája
- Az innovációra nem fogékony, kis piac
- A nemzetközi hálózatokba való beágyazódás alacsony szintje
- A régióban működő néhány multinacionális cég hiányzó helyi K+F kapcsolata
- A helyi innovatív vállalkozások nem megfelelő támogatási rendszere
- A regionális termelési rendszerhez nem igazodó, alacsony színvonalú tudományos-technológiai infrastruktúra

Ezeket a problémákat csak rendszer-szemléletű, széleskörű együttműködésen és konszenzuson alapuló megközelítéssel lehet hatékonyan kezelni és megoldani. A fejlettebb országok tapasztalatai alapján, a régiók fejlesztésénél az alábbi szempontok a legfontosabbak:

- Törekedni kell a decentralizációra. A főváros-centrikus, egy pólusú rendszert egyenletesebb földrajzi eloszlású, hálózati rendszerre kell fejleszteni.
- A **Regionális Innovációs Stratégia (RIS)** kidolgozása az adott régió feladata és felelőssége, a régiók között jelentős különbségek vannak, amelyek csak megfelelő helyismerettel, konszenzussal kezelhetők.
- Meg kell teremteni, hogy a KKV-k a számukra szükséges információkat, szolgáltatásokat megfelelő minőségben, mennyiségben és gyorsasággal, lehetőleg koncentráltan (egy helyen) tudják elérni. A régió egyúttal a hálózat képzés-képződés színtere is. Az erőforrások optimalizálása szempontjából a 800-3.000 ezer fő közötti fejlesztési egységek megfelelőek.
- A központi források koncentrációja és a források koordinációja szükséges. (A jelenlegi rendszerben ezek elaprózódtak, 2002-ben Magyarországon 8,5 mFt jutott átlagosan egy pályázatra).

Természetesen az általánosítható jellemzőkön túl a **regionális hatások** eltérőek. A sajátosságok közül a legellentmondásosabb a **globalitás** és a regionalitás kölcsönhatása és együttes visszahatása a versenyhelyzetre. Ennek az ellentmondásnak viszonylagos feloldása a régiókban történhet meg, hiszen az erős, jól szervezett, regionális együttműködési struktúrák jó eséllyel vehetnek részt a globális versenyben.

4. A REGIONÁLIS INNOVÁCIÓ INTÉZMÉNYRENDSZERE

A regionális innovációs intézményrendszerek részei (rész/alrendszerei) a nemzeti innovációs rendszernek. A regionális intézményrendszer kialakításánál a „rendszer-illesztések” megteremtése a hatékony működés alapfeltétele.

4.1. A regionális innovációs rendszer strukturális jellemzői:

A regionális innováció szereplők

- Kutató-fejlesztő (K+F) intézmények
- K+F tevékenységet is végző vállalatok
- Termelő, szolgáltató vállalatok
- Innovációs tanácsadó, szolgáltató intézmények
- Pénzügyi szolgáltatók
- Érdekképviselői szervezetek
- Vállalkozásfejlesztő szervezetek
- Területfejlesztő szervezetek
- Szakképző intézmények
- Szakmai szervezetek

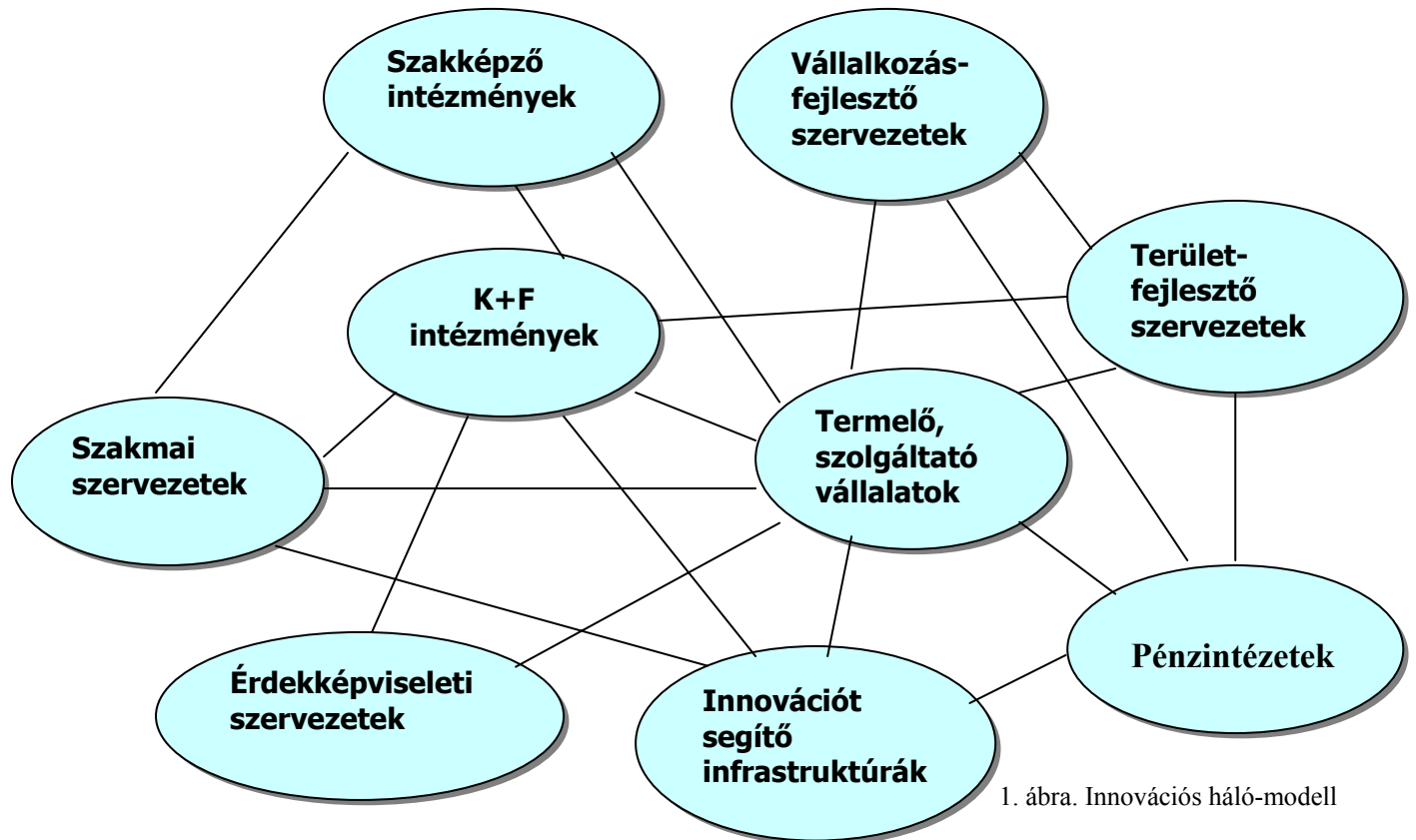
A regionális innovációs rendszer főbb elemei

- a tudás "termelő" intézmények: az egyetemekre, a kutató intézetekre épülő **tudásközpontok,**
- a **közvetítő intézmények:** innovációs központok, technológiai transzfer szervezetek, alapítványok, inkubátorházak, **ipari parkok,** a **regionális innovációs centrumok,** a tudás értékesítésében szerepet játszó pénzügyi intézetek, kockázati tőketársaságok, innovációs alapok, vállalkozások, tudományos, technológiai parkok, tudáscentrumok, technopoliszok, stb.
- az innováció hasznosulásában érdekelt és érintett vállalkozások,
- a régió fejlődésében érdekelt és érintett civil és kormányzati szervek

A fenti innovációs „rendszer-elemek” a hatékony működés, az erőforrás-koncentráció stb. érdekében hálózati együttműködésre léphetnek.

Az innovációs hálózat modellje

Elvetve az ún. láncszerű innovációs modellt és arra alapozva, hogy az innováció szereplőinek kapcsolata hálózatszerű az innovációs folyamatok szereplőiről az alábbi háló-modellt alkothatjuk. (1. ábra.)

1. ábra. Innovációs háló-modell

A háló kapcsolódási pontjain az innováció szereplői, az ún. célcsoportok helyezkednek el. Az innovációs folyamatok egyes célcsoportjai aktív szerepet töltenek be az innovációban, pl. K+F intézmények, vállalatok, pénzüintézetek, míg mások katalizálják, ill. segítik a folyamatokat, ill. azok felgyorsítását, pl. technológia transzfer szervezetek, érdekképviseletek, fejlesztési szervezetek. Az innovációs rendszer fejlettségét az innovációs szereplők közötti kapcsolati intenzitás és sűrűség határozza meg. Vagyis egy innovációs szereplő annál innovatívabb, minél több innovációs intézménnyel, partnerrel tart fenn intenzív innovációs kapcsolatot.

4.2. Regionális Innovációs Ügynökség

A hálózati működése koordinálására, az információk kezelésére, az innovációs folyamatok összehangolására szükség van egy, a régió innovációban érintett szereplői által létrehozott szervezetre: a **Regionális Innovációs Ügynökség**.

A regionális innovációs ügynökség a régió tudásközpontjaira épülő, a régió fejlesztésében integráló szerepet betöltő intézmény, amely a régióon belül egy komplex vállalkozásfejlesztési hálózat szervező központjaként is működik, és rendszerébe integrálja a csatlakozni kívánó innovációs szolgáltató intézményeket.

(1) A regionális innovációs ügynökség lehet: a) a regionális fejlesztési tanácsok által, a Hivatallal együtt alapított közhasznú társaság, vagy b) az ügynökség feladatainak ellátását megpályázó, és a Regionális Fejlesztési Tanács megbízásából a feladatot ellátó gazdasági, vagy közhasznú társaság.

(2) Az ügynökségben – a létesítő okiratban meghatározott feltételek szerint – más szervezet is részesedést szerezhet.

(3) A regionális innovációs ügynökség feladatai különösen:

a) a regionális innovációt ösztönző szakmai elemek kidolgozása, a regionális innovációs intézkedések megvalósításának koordinálása; a régió innovációs stratégiájának kidolgozása, e stratégia megvalósításának koordinálása;

b) az innovációt támogató intézményrendszer régióbeli fejlesztése, együttműködés és hálózatépítés kezdeményezése;

c) kapcsolattartás és együttműködés a régióban működő innovációt támogató szervezetekkel;

d) a régió innovációs célú nemzetközi együttműködését segítő programok kezdeményezése;

e) módszertani segítségnyújtás a régió számára a Strukturális Alapok innovációs célú felhasználásának elősegítése érdekében;

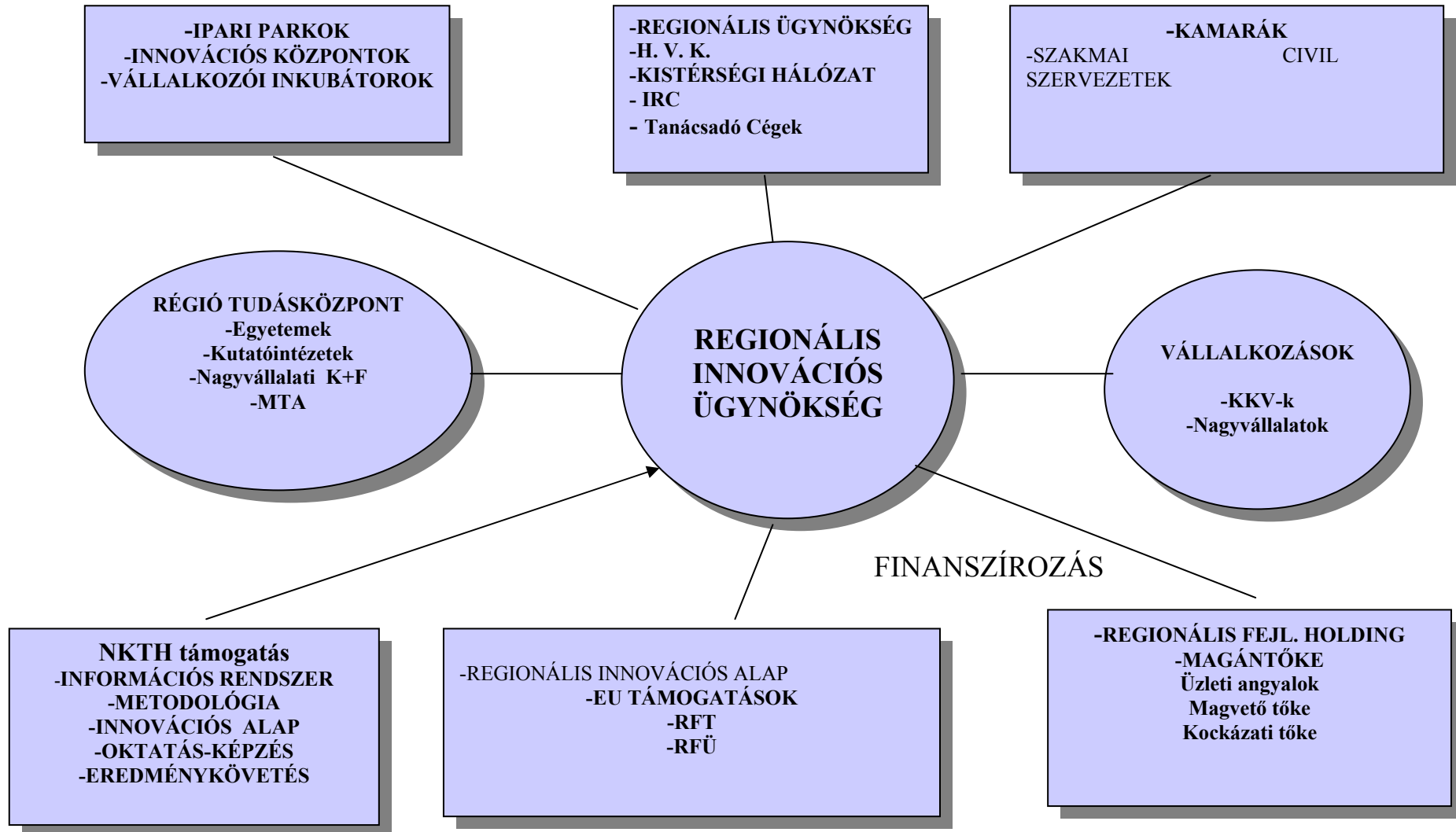
f) információnyújtás és tanácsadás a pályázati, nemzetközi K+F együttműködési és az iparjogvédelmi lehetőségekről, valamint az igénybe vehető szolgáltatásokról;

g) a régió innovációs tevékenységének számbavételére szolgáló felmérések, elemzések készítése, a régió innovációs tevékenységének monitorozása, információs rendszer működtetése

h) hálózati, a régiók közötti együttműködés gondozása;

HELY

ISMERETEK

4.3. Tudásközpontok

Tudásközpontok szerepe az innovációs rendszerben

A magyar nemzeti innovációs rendszer kialakítása során, nagy figyelmet kell, hogy kapjon a tudásbázis minőségi fejlesztése, az itt megszülető tudományos eredmények gazdasági hasznosítása és ebből következően a tudományos és gazdasági szféra együttműködésének segítése. Ezen feladatok megoldásában, nagy szerepe van és lehet az egyes régiók felsőoktatási intézményeinek, kutató központjainak.

Rendkívül fontos az általában tőkeszegény hazai tudásközpontokhoz, nagy egyetemi és kutatóintézeti centrumokhoz csatlakozó – a helyi tudást hasznosító - ipari beruházások élénkítése, az ipar és a kutatás-fejlesztési területek közötti szinergiák erősítésének érdekében.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a vállalatok akkor helyezik kutató-fejlesztő egységeiket az egyetemek, főiskolák közelébe, ha ott **adott a fejlett tudásbázis, magasan képzett emberi erőforrás** (üzleti és tudományos) és **megfelelő minőségű infrastruktúra áll rendelkezésre**.

Az adott régió vonzerejét, a fent említett tényezőkből álló ún. **kritikus tömeg** megléte jelenti. Fontos továbbá a szélesen értelmezett innovációs infrastruktúra megléte: innovatív gazdasági környezet, a regionális innovációs kereslet, a kooperációs készség, finanszírozási struktúrák (pályázatok, kockázati tőke, magvető tőke), információs és hálózati infrastruktúra, szociális infrastruktúra.

Tapasztalatok szerint az innovációs folyamatokban jelentős szerepet töltenek be a személyes kapcsolatok, valamint a hagyományos, a személyes közelségen alapuló szociális hálózatok megléte. Ugyanilyen fontosak lehetnek egyes kiemelkedő személyiségek, ismert tudósok, kormányzati vagy üzleti vezetők, akiket a régióba csalogatva illetve ott megtartva jelentős sikereket lehet elérni. A sikeres regionális innovációs központok kialakítása hosszú időt vesz igénybe, és néhány évtizedes működés után érzékelhető igazán csak haszon, így a felsőoktatási intézményeknek hosszú távon kell gondolkodniuk, különböző képesítésű szakembereket, kutatókat kell kiképezniük és megtartaniuk a régióban, hogy a már fent említett kritikus tömeg e tekintetben is adott legyen.

Tehát összességében elmondható, hogy ha létezik az adott régióban a kritikus tömeg, ha kellően erős a helyi elkötelezettség, erős az erőforrások integrálása és valóban megvalósul az érdekek összehangolásán alapuló stratégiai együttműködés, akkor ez mind a regionális tudásközpont összetartó-és hajtóerejét, illetve tartós sikert eredményezheti. Ha ez így

történik, a vállalatok stratégiai célja lesz az egyetem közelében való működés, hiszen nekik is érdekük és kulcsfontosságú számukra a hozzáférés a legújabb információkhoz, kutatási eredményekhez, illetve a regionális együttműködési hálózatokban való részvétel.

Az egyetemek szerepe tehát kiemelkedő fontosságú, hiszen nemzetközi példák alapján elmondható, hogy a nemzetközi vállalatok szervezési, üzleti és technikai tudása akkor épül be a gazdaságba, ha az itt működő külföldi többségi tulajdonú vállalatok széles körben együttműködnek a hazai vállalkozásokkal és kutatóhelyekkel. Az együttműködés kiváló helyszíne lehet az egyetemi tudásközpontok környezete.

Nagyon fontos, hogy a régiók maguk mérjék fel a területük, népességük lehetőségeit, adottságait és ennek megfelelően alakítsanak ki egy **innovációs stratégiát**, amely a régió innovációs jellemzőire fókuszálva, decentralizált rendszerként épül ki, készítetve többek között a kistérségek közötti együttműködést is. A rendszer legfontosabb eleme a régiókban található **tudásközpont** (egyetem, egyetemi kutatóközpont, akadémiai kutatóintézet, vállalati kutatóhely) kell, hogy legyen.

A regionális politika szempontjából kiemelt célkitűzés az **egyetemi tudásközpontok** fejlesztése. Fontos továbbá, hogy egy **erős innovációs szemlélet** honosodjon meg Magyarország társadalmi, gazdasági és tudományos szintjén is, kiemelten az egyetemi kutatóhelyeken valamint a tudásközpontokban.

Koncepciónk szerint segíteni kívánjuk az egyetemeket, főleg a fővároson kívülieket, mivel a kritikus tömeg megléte sajnálatos módon nem minden vidéki tudásközpont területén megfelelő.

Az állam szerepe a tudásközpontok kialakításában

Az állam szerepe a tudásközpontok kialakításával kapcsolatban a gazdasági és szabályozási környezet kialakításán túl a szakmai koordináció és az ösztönzés (támogatás, finanszírozás).

Az állami szerepvállalás lehet:

- A kedvező gazdasági és szabályozási környezet kialakítása
- Szakmai koordináció (TTTT)
- Nemzetközi kapcsolatok segítése
- Költségvetési támogatás (MTA, OM, Minisztériumok)

GKM pályázatok (vállalkozás-ösztönzési pályázatok, technológiai park)

NKTH pályázatok, KPI (**Innovációs Alap**)

A Tudomány és Technológiapolitikai Kollégiumnak illetve a Tudomány és Technológiapolitikai Tanácsadó Testületnek alapvetően fontos feladata, hogy kiérlelt stratégia legyen a Középtávú tudomány-, technológia- és innováció-politika terén, amelyet a Kormány szükség szerint, de legalább két évente felülvizsgál. Ez teremti meg a lehetőségét az egészséges szelektivitásnak, és a tudásközpontok dinamikusabb szakmai fejlődésének.

A tudásközpontok létrehozását és működtetését ösztönző és segítő **támogatási prioritások:**

- induló tudás-intenzív vállalkozások létrehozása, segítése (inkubálással),
- spin-off vállalkozások létrehozása, ösztönzése,
- kutatási és a vállalkozási szféra kapcsolatának javítása, intézményesítése – Üzleti Innovációs Központ,
- KKV-k innovációs kezdeményezéseinek felkarolása, intézményesítése,
- hálózatok építése, klaszterek létesítése,
- humán erőforrás fejlesztése.

A forráskoordináció lehetőségei

Nemzeti Fejlesztési Terv keretében a Gazdasági Versenyképesség Operatív Program (**GVOP**) befektetés-ösztönzési prioritása támogatást nyújthat tudásközpont kereteit jelentő tudományos, innovációs parkok infrastruktúrájának kialakításához. A K+F és innovációs prioritás - az NKTH pályázati rendszereivel összhangban – támogathatja a kooperáción alapuló kutatás-fejlesztést, a tudáshasznosítást, a kooperációs kutatóközpontokat, a K+F infrastruktúrát, a K+F hálózati szerveződéseket, az induló, spin-off vállalkozásokat stb. A Regionális Operatív Program (**ROP**) – a Humánerőforrás Operatív Programmal (**HEFOP**) együttműködve – támogatja a regionális tudásközpontok képzési tevékenységét.

A regionális források innovációs célú mobilizálásában jelentős szerepet játszanak az EU és az NKTH pályázatai. Az EU **Strukturális Alapok** forrásai a hazai társfinanszírozással együtt komoly regionális kutatás-fejlesztési és innovációs forrásokat jelentenek.

A hazai és a Strukturális Alapok pályázati forrásainak elnyerése és hatékony felhasználása érdekében, a régióknak szükséges lenne kiépíteni a regionálisan legitim, jogi személyiséggel rendelkező **központi szervezetüket** (ez lehet a Regionális Innovációs Ügynökség), el kellene

készíteni **stratégiai programjaikat**. Az eddig elkészült Regionális Innovációs Stratégiák elemzése a 2. sz. mellékletben olvasható.

- A régiók tudásközpontjainak szakmai/társadalmi felügyeletét egy **testület** – *tanács, board* – kell, hogy végezze, amely a régió meghatározó tudományos és innovációs intézményi, társadalmi, szakmai, önkormányzati szereplőiből áll.
- A tudásközpontok által benyújtott pályázatokat a tudásközpont **menedzsmentjének** kell koordinálnia, szerveznie és menedzselnie.

A tudásközpontok kialakításával kapcsolatos feladatok:

- az egyetemi tudásközpontok kialakítását pályázat keretében kell támogatni,
- az egyetemi tudásközpontok által benyújtott pályázatok, illetve a tudásközpontok keretében működő pályázók a különböző pályázati rendszerekben prioritást kell, hogy élvezzenek,
- a régiók pályázatainál fontos, hogy a több-központúság, a decentralizáció és forráskoordináció elve valósuljon meg.

Pályázati súlypontok az egyetemi tudásközpontok intézményeinek létrehozására:

- a tudásközpont létesítésében érdekelt szereplők összehozása,
- board (irányító testület, vagy regionális innovációs tanács) létrehozása,
- a tudásközpont koncepciójának kialakítása,
- a tudásközpont funkcióinak ellátásához szükséges tárgyi feltételek biztosítása,
- a tudásközpont funkcióinak ellátásához szükséges személyi feltételek biztosítása,
- a szükséges infrastruktúra kiépítésének segítése,
- a tudásközpont működésének segítése,
- a támogatott szolgáltatások körének meghatározása,
- a tudásközpont működési hatékonyságának mérése, elemzése,
- a tudásközpont expanziójának, továbbfejlődésének segítése,
- a résztvevő vállalati kör ösztönzése, támogatása.

Regionális tudásközpontok kiépítésének támogatása

A tudásközpontok kiépítését támogató pályázat célja, hogy segítse a felsőoktatási intézményekre épülő tudásközpontok szervezett formáinak kialakítását, illetve fejlesztését; a regionális tudásközpontok stratégiai koncepciójának kimunkálását; az irányító menedzsment létrehozását, a tudásközpont kiépítését és működtetését. Az első szakaszban

azon egyetemek, amelyek elkötelezettek, és rendelkeznek a szükséges alapfeltételekkel, regionális konszenzussal, támogatást nyerhetnek a regionális tudásközpont stratégiai koncepciójának kialakításához, az irányító menedzsment létrehozásához és működésének fenntartásához stb. A szervezés, a koordináció az operatív menedzsment feladata. (A társadalmi irányítást a régió meghatározó tudományos és innovációs intézményi, társadalmi, szakmai, önkormányzati szereplői által kialakított testület végezheti.) A regionális, a helyi szereplők stratégiai partnersége, konszenzusos együttműködése jelenti a tudásközpont létrehozásának feltételét. A második fázis a tudásközpontok kiépítésének és működtetésének támogatása. Ez hatékony forráskoordinációt, és a regionális innovációs szereplőkkel való egyeztetést igényel.

4.4 Hídképző intézmények fejlesztésének ösztönzése

4.4.1 Innovációs Központok létesítése

Az innovációs központ különféle szervezeteknek olyan valós vagy virtuális tömörülése, amelynek innovációs potenciálja jelentősen meghaladja a környezetét. A központ innovatív vállalkozások (KKV-k és nagyvállalatok), továbbá innovációs szolgáltatásokat nyújtó szervezetek együttműködésének terepe. Fő funkciója, hogy innovációt ösztönző és innováció-barát környezetet nyújtson az innovatív vállalkozásoknak versenyképességük növeléséhez.

4.4.2. Kistérségi innovációs támogató irodák, „innovációs info pontok” kialakítása

Ahhoz, hogy a tudástranszfer minél több vállalkozás számára elérhető legyen a lehető legközelebb kell vinni a vállalkozásokhoz.

5. REGIONÁLIS INNOVÁCIÓS HÁLÓZATOK KIALAKÍTÁSA ÉS MŰKÖDTETÉSE

A felmérések azt mutatják, hogy a régiókban dolgozó innovációs szervezetek, ill. innovátorok közötti kapcsolatok esetlegesek, hálózati együttműködésekben csak néhány szervezet vesz részt; a régióban nincs innovációs klaszter, ill. a régiók vállalkozásai sem tagjai K+F vagy innovációs jellegű klaszternek. Együttműködés hiányában a néhány fős vállalkozások esélyei és perspektívái, mint azt a nemzetközi gyakorlat igazolja egyre kisebb.

A megvalósítandó támogatás célja, hogy a régiók innovációs stratégiájának megfelelő

innovációs rendszerkapcsolatok – hálózatok - alakuljanak ki: a rendszer már meglévő elemeinek hálózati összekapcsolására és működtetésére, az ehhez szükséges infrastrukturális feltételek megteremtésére, valamint a hiányzó elemek kialakításának tervezésére. A hálózati (klaszter) együttműködések a K+F és az innováció területén kerülnek támogatásra.

Feladatok és intézkedések:

- Klaszterek kialakításának ösztönzése
- Üzleti támogató szervezetek hálózatának kiépítése
- Nemzetközi hálózatokhoz való hozzáférés támogatása

6. A REGIONÁLIS INNOVÁCIÓS ESZKÖZRENDSZER KIALAKÍTÁSA

A regionális innováció erősítésének alapvető feltétele, hogy a régiók innovációs szereplői könnyen és gyorsan elérhessék a K+F és innovációs információkat, szolgáltatásokat és a rendelkezésre álló forrásokat. Ez a regionális innovációs szereplők hatékony együttműködésével, közös, erőforrás-koncentráló, szinergikus hatásokat erősítő programok kialakításával valósítható meg. A hatékonyság feltétele, hogy az együttműködés megfelelő szervezeti keretei, infrastrukturális- és eszközrendszerei kiépüljenek.

6.1. Információs szolgáltatások

Az információs szolgáltatások rendszere többcélú kell, hogy legyen. Egyfelől alkalmas legyen az innovációs szolgáltatóknak a hálózat adatainak, különböző kapacitásainak elérésére, másfelől a felhasználó mikro- és KKV-k számára hasznosítható legyen az alábbi területeken:

- segítse elő az üzleti lehetőségek kihasználását
- könnyítse meg a világpiacra jutás lehetőségeit (termékek és szolgáltatások forgalmazása, beszerzése)
- a világon bárhol meglévő technológiai információt mindenütt elérhetővé tegye
- segítse elő a nemzetközi együttműködést
- segítse a technológia transzfert
- stimulálja a kutatási és fejlesztési együttműködést
- könnyítse meg a tudás forrásához való hozzáférést

6.2. Mikro- és KKV ösztönzők fejlesztése

A regionális versenyképesség fontos fokmérője a tudás befogadási, abszorbeálási képesség. Ezért a jelenleginél nagyobb figyelmet érdemelnek azok a vállalkozások, amelyek megfelelnek ezeknek a kritériumoknak.

Támogatásra érdemes területek:

- az új technológiák honosítása,
- a húzóágazatokhoz tartozó technikai feltételek javítása.

A KKV-k innovációs tevékenységének ösztönzésénél sok hasznos eszközt igénybe vehetünk. Ehhez a fejlettebb országokban bevált módszerek hazai adaptálása, és alkalmazása szükséges.

Ilyen lehet pl.:

- Innovációs szolgáltatásokra szóló utalványok rendszere
- Pénzügyi (adó, állami garancia alap, kockázati tőke) ösztönzők fejlesztése
- Találmányok hasznosításának ösztönzése
- Hídképző intézmények eszköz- és humán erőforrás fejlesztésének támogatása
- Hi-tech inkubáció, termékfejlesztési inkubáció ösztönzésének kidolgozása
- Innovációs forrás-koordináció, forrás- és jogszabályi koordináció
- PPP ösztönzése, seed capital, üzleti angyalok, résztvevő tőke feltételeinek fejlesztése
- Metodológia fejlesztése, oktatási anyagok kidolgozása, innovációs projekt menedzserek képzésének támogatása

7. AZ INNOVÁCIÓ TÁRSADALMASÍTÁSA

Annak érdekében, hogy az innováció jelentősége a társadalom széles körében tudatossá váljon, a tudománnyal, a kutatás-fejlesztéssel és az innovációval kapcsolatos társadalmi szemlélet formálására is szükség van.

- Rendezvények tervezése és szervezése
- Az innováció társadalmi elismertségének fokozására szolgáló eszközök (Díjak, rendezvények, stb.) kialakítása
- Weboldal tervezése, működtetése
- Médiafigyelés, elemzés
- Innovációhoz kapcsolódó civil szervezetekkel való együttműködés

8. FELADAT- ÉS FORRÁSTÉRKÉP

Az NKTH ez, a régiók innovációs fejlesztésére vonatkozó stratégiája az eddig elkészült regionális innovációs stratégiák, a Nemzeti Fejlesztési Tervben megfogalmazott innovációs célkitűzések és a kormány tudomány- és technológiapolitikai koncepciója alapján készült. A stratégiai koncepciónak alkalmasnak kell lennie arra, hogy ennek alapján, az egyes régiókban, differenciáltan kidolgozhatók legyenek a regionális stratégiai koncepciók az innovációs intézményi és eszköz rendszer összefüggő kiépítésére.

A Hivatal számára ebből adódó feladatokat az alábbi munkaterv tartalmazza:

Az NKTH feladatai az innováció regionális rendszerének fejlesztésében:

Cél: Az innováció gazdasági hasznosulásának elősegítése

- a tudás transzferben szerepet játszó intézmények fejlesztésének ösztönzése, Az innovációban érdekelt intézmények és vállalkozások együttműködésének segítése, a rendszerelemek közötti tudásáramlás elősegítése. az innováció regionális intézményeinek rendszerszerű fejlesztése, a régiók tudásalapú felzárkóztatása

2004 év során elvégzendő munkák:

1. A régiókat szolgáló kormányzati innovációs stratégiai koncepció kidolgozása

A régiókat szolgáló stratégiai koncepciónak tartalmaznia kell:

- a regionális innovációs intézményi rendszer,
- a regionális innovációs eszközrendszer

kiépítésére vonatkozó alapvető szempontokat, a fejlesztés fő irányait.

2. A regionális innovációs intézményrendszer kialakítását szolgáló pályázatok előkészítése, kiírása:

Feladatok:

2.1. A RIS-ek alapján a megvalósítandó projektek éves ütemezése, a finanszírozás feltételeinek tisztázása

2.2. Erőforrás térkép elkészítése

2.2. A pályázatok előkészítése

2.3. Tanács elé terjesztés

2.4. Pályázatok kiírása

3. A regionális innovációs eszközrendszer kialakítása

3.1. Információs rendszer kialakítása

3.2. Mikro- és KKV ösztönzők fejlesztése

3.2.1. Innovációs szolgáltatásokra szóló utalványok kidolgozása

3.2.2. Pénzügyi (adó) ösztönzők kidolgozása

3.3. Találmányok hasznosításának ösztönzése

3.4. Hídképző intézmények fejlesztésének ösztönzése

Tanácsadás: Innovációs hálózatépítésben

Hi-tech inkubáció, termékfejlesztési inkubáció ösztönzésének kidolgozása

3.5. Innovációs forrás-koordináció, forrás- és jogszabályi koordináció

3.6. PPP ösztönzése, seed capital, üzleti angyalok, résztvevő tőke feltételeinek fejlesztése

3.7. Metodológia fejlesztése, oktatási anyagok kidolgozása, innovációs projekt menedzserek képzésének támogatása

4. A régiók pályázataiban megfogalmazott projektek kormányzati segítése

4.1. Nemzetközi régióközi kapcsolatok fejlesztése és támogatása

4.2. Regionális innovációs tanácsok munkájában való részvétel

5. Az innováció társadalmasítása

Annak érdekében, hogy az innováció jelentősége a társadalom széles körében tudatossá váljon, a tudománnyal, a kutatás-fejlesztéssel és az innovációval kapcsolatos társadalmi szemlélet formálására is szükség van.

5.1. Rendezvények tervezése és szervezése

5.2. Az innováció társadalmi elismertségének fokozására szolgáló eszközök (Díjak, rendezvények, stb.) kialakítása

5.3. Weboldal tervezése, működtetése (3.1.-el összhangban)

5.4. Médiafigyelés, elemzés

5.5. Innovációhoz kapcsolódó civil szervezetekkel való együttműködés

Ezeket a feladatokat, valamint a régiók innovációs fejlődése szempontjából fontos, de nem a Hivatal által menedzselt feladatokat egy forrástérképen is célszerű feltüntetni. Ez alapján elvégezhető a forráskoordináció és a feladatok elvégzéséhez szükséges egyéb erőforrások tervezése is.

Stratégiai feladat	Pályázat	Stratégiai feladat	Pályázat	Stratégiai feladat	Pályázat	Stratégiai feladat	Pályázat
1. Humán erőforrás fejlesztése		2. Intézményi és infrastrukturális fejlesztések		3. Hálózatok építése és működtetése		4. Innováció társadalmisítása - a tudatosság fejlesztése	
1.1. Műszaki képzés		2.1. Regionális Innovációs Rendszer fejlesztése		3.1. Klaszterek azonosítása		4.1. Az innováció társadalmi elismertségének fokozására szolgáló eszközök kialakítása	
Kommunikáció elősegítése a felsőoktatás és az üzleti szféra között	HEFOP X.	Innovációs ügynökségek létrehozása	Innov Alap	Közös szakmai érdeken alapuló üzleti hálózatok definiálása	nincs pályázat	Innovációs Díjak (pl.reg innov díj), Innovációval kapcsolatos rendezvények támogatása	Innov Alap
Középfokú szakképző intézmények és vállalkozások közötti kommunikáció elősegítése (fórum, konferencia), szakképzett munkaerő biztosítása	HEFOP 3.2 HEFOP 4.1	Tudásközpontok létrehozása	GVOP,	Lehetséges klaszterek azonosítása, kapcsolatok a helyi tudás centrummal	nincs pályázat (innov alap)	Külföldi szakmai partnerkeresési együttműködési, tapasztalatszerzési utak szervezése (Business Mission)	nincs pályázat
Szakképzés elősegítése a vállalatoknál	HEFOP 3.4.2.	Tudásközpont működtetése	Innov Alap	Klaszterek létesítése	nincs pályázat	Innovációs benchmarking	nincs pályázat
1. 2. Szakember csereprogram a kutatói és üzleti szféra között		Termék-fejlesztési központ létesítése	GVOP-2004-3.2.2	3.2. Üzleti támogató szervek hálózata		4.2. Információ terjesztés	
Mobilítási program felállítása melynek segítségével a kutatók eltöltenek adott időt az üzleti életben és szakmai segítséget nyújtanak a vállalkozások K+F programjaihoz	nincs pályázat	2.2. Innováció diffúziójának támogatása		Üzleti támogató szervezetek szolgáltatásainak mint integrált szolgáltatások bemutatása a KKV-k számára	nincs pályázat	Konferenciák, szemináriumok, workshopok szervezése innovációs témakörben	Ipari konferenciák szervezésének támogatása (IMFA)
Mobilítási program felállítása amely a vállalkozásokban dolgozó szakemberek számára lehetővé teszi hogy eltöltsenek egy adott időt egy kutatói csoportban ezáltal biztosítva jelenlétüket kooperációs és szerződéses K+F projektekben	nincs pályázat	Innovációs támogató irodák kialakítása (IRC, BIC, Reg. Találmányi irodák stb.)	ROP	Regionális ITC hálózatok kiépítése	nincs pályázat	Pályázati információk, események közvetlen elérhetősége	nincs pályázat
Szakmai gyakorlat program hallgatók számára	nincs pályázat	2.3. Hídképző intézmények fejlesztésének ösztönzése		Regionális szereplők számára partnerkeresési rendezvények szervezése	nincs pályázat	4.3. Innováció marketing	
1.3. Tréning innovációs menedzserek részére		Innovációs fejlesztések támogatása	Innov Alap	Innovációs és Technológiai Tanácsadó Hálózat felállítása	nincs pályázat	Találmányok, szellemi termékek marketingje	nincs pályázat
Innováció és innováció menedzsment szakirány létrehozása	HEFOP 3.3	2.4. "Innovációs Info Pont"-ok felállítása		A régióban működő feltalálók hálózata	nincs pályázat		
Posztgraduális program az egyetemeken	HEFOP 3.1 HEFOP 3.3 HEFOP 3.5	MTESZ, HVK, stb. vidéki hálózatának aktivizálása	Innov Alap	3.3. Nemzetközi hálózatokhoz való hozzáférés			
Üzleti szakemberek számára tréning program felállítása	HEFOP 3.1 HEFOP 3.3 HEFOP 3.5	2.5. Inno-info rendszer kialakítása		Régiók (hazai és külföldi) közötti együttműködés létrehozása	ERA-NET/1-CA-SSA		
Tréning program üzleti támogató szervezetek részére	HEFOP 3.1 HEFOP 3.3 HEFOP 3.5	Portál, és komplex informatikai rendszer kialakítása	Innov Alap		Sapard Interreg II		
			Innov Alap		FP6-2003-SME-1		
		Informatikai rendszer működtetése	Európai elektronikus tartalomfejlesztés	Interreg projektek fejlesztése	nincs pályázat		
		A KKV-k hozzáféréseinek javítása a szélesávú felhasználáshoz	SZVP-2004-I; GVOP-2004-4.1.1.	Nemzetközi hálózatokban való részvétel támogatása az összes résztvevő számára	MEC3		
				A megyei és városi testvérmegyei és –városi kapcsolatok kihasználása	Town Twinning		
				A régióból származó külföldön élő, az innovációhoz kapcsolódó személyek (kutatók, memókörök, üzletemberek) hálózata	nincs pályázat		